

R. P. D. THOMÆ
DEL BENE,
MARVBIENSIS,
CLERICI REGVLARIS,
 SACRÆ THEOLOGIÆ PROFESSORIS,
 In Vrbe Examinatoris, Sanctæ Romanæ Vniuersalis Inquisitionis
 Qualificatoris, aliarumque sacrarum Congregationum Contultoris;
DE IMMVNITATE,
ET IVRISDICTIONE ECCLESIASTICA.

OPVS ABSOLVTISSIMVM, IN DVAS PARTES DISTRIBUTVM.
 In quo non solum pertractantur dilucidè omnes dubitationes discussæ à Doctoribus, qui de hac materia hucusque scripserunt; sed etiam plures aliæ ab aliis penè intactæ, per vitæ, & necessariæ; omnesque huius materiæ casus ad vtrumque forum, tam internum, quàm externum spectantes, ex suis principiis, probationum claritate, admirabili per omnia methodo, ex Summorum Pontificum Constitutionibus, Sacrarum Congregationum Cardinalium declarationibus, ac Sacræ Rotæ Romanæ decisionibus plenè, & accuratè diluuntur. *Joan.º Barquet*

EDITIO TERTIA PRIORIBVS LONGE CASTIGATIO
CVI ACCESSERE BVLLÆ PONTIFICIÆ, DECLARATIONES,
& Decreta tum S. Congregationis Immunitatis Ecclesiastica, tum S. Congregationum S. Concilij Tridentini, & super Episcopis, & Regularibus; nouissimæque Additiones alphabetico ordine digestæ, quæ totam ferè doctrinam in hisce duabus Partibus traditam vel confirmant, vel explicant.

Summo studio, patique fide, peritum à R. P. THOMÆ DEL BENE, partim ab eruditissimo viro D. IACOBO
 ad annum usque 1673, cum eorum indice collecta, recognita, & in meliorem formam digesta.

PARS PRIOR.

LVGDVNI,
 Sumpt. LAVRENTII ARNAVD, & PETRI BORDE.

M. DC. LXXIV.

CVM APPROBATIONE ET PERMISSV

EMINENTISSIMO, ET REVER^{MO} PRINCIPI.

FRANCISCO
BARBERINO,
S. R. E. CARDINALI,
THOMAS DELBENE,
CLERICVS REGVLARIS, F. P.

DE ò vehemens Tibi gratificandi
studium me tenuit, EMINENTISSI-
ME PRINCEPS, vt ruberem vultu,
& discruciarer animo, diu coram Te
silens, & vacuus: ideoque iniurius
essem meæ conscientiaë, quòd inofficiosus viderer
tuæ Amplitudini. Quare iucundum satis mihi præ-
sens hoc Opus absoluisse accidit, quòd illud in fa-
mæ, virtutisque tuæ templo suspenderem ad obse-
quentis animi argumentum. At dum venire per-
go, grauiùs in tuam me maiestatem nunc, quàm
anteà in humanitatem peccare animaduerto, ac-
cusorque impudentiaë, vtpote quàm eximio Prin-
cipi quàm exiguum munus offeram non expen-
dens. Suspensus itaque animo magis quàm gres-
su; & vlteriùs progredi, an regredi debeam, igno-

R. P. THOMÆ
DELBENE,
CLERICI REGVL.
DE IMMVNITATE,
ET IVRISDICTIONE
ECCLESIASTICA,
PARS PRIMA.

CAPVT PRIMVM.

De Immunitate Ecclesiastica, & modis quibus
læditur illa in communi.

688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720

DVBITATIO I.

Quid, & quotuplex sit Immunitas
Ecclesiastica?

SVMMARIVM.

- 1 Immunitas dicitur quasi numeris vacatio, & munus significat onus, cuius remissio, & liberatio immunitatem præstat.
- 2 Immunitas Ecclesiastica est ius, quo loca, res, vel persona Ecclesiastica à communi onere, seu obligatione libera, & exempta sunt.
- 3 Immunitas Ecclesiastica alio nomine vocari solet libertas, seu exemptio Ecclesiastica.
- 4 Immunitas Ecclesiastica nomine non veniunt alicuius Ecclesie, vel aliquid Ecclesiastica persona particulari exemptiones, seu privilegia, sed veniunt solum exemptiones illæ, quæ toti statui Clericorum, vel omnibus locis, aliisque rebus Deo particulariter dicatis communes sunt.
- 5 Clerici neque cum consensu Superioris, neque etiam cum iuramento Ecclesiastica immunitati renuntiare possunt.
- 6 Immunitas Ecclesiastica non ob particularem aliquam Thom. Delbene, de Immun. Eccl. Pars. I.

rum, sed ab communem Ecclesiastica Hierarchia
favorem instituta est.

- 7 *Sermo in parabolis proprie, & quoad principalia interpretari debet.*
- 8 *Pæna violationis immunitatis est de immunitate proprie, & formaliter dicta, hoc est de illa, quæ formaliter competit toti Ecclesie.*
- 9 *Immunitas Ecclesiastica est triplex, localis, realis, & personalis.*

RESPONDETUR, immunitatem dici quasi numeris vacationem, prout munus inter alia significat onus, cuius remissio, seu liberatio immunitatem præstat, *l. m. u. ff. de verb. signific. & l. i. ff. de iur. immunit.* Quapropter Immunitas Ecclesiastica definitur: *Est ius, quo loca, res, vel persona Ecclesiastica à communi onere, seu obligatione libera, & exempta sunt; & idem alio nomine vocari solet libertas, seu exemptio Ecclesiastica, arg. cap. adversus, de Immunit. Eccles. & tradunt Sylv. verb. Immunitas, in princip. Covarruv. 2. resol. cap. 20. l. Lupus de libertate Eccles. p. 2. quest. 11. Suarez. de immun. Eccles. lib. 4. cap. 1. & de censuris disp. 21. sess. 2. num. 89. Azor tom. 2. lib. 9. cap. 8. & alij passim.*

Dixi in plurali, *quo loca, res, vel persona, &c.* quia nomine Immunitatis Ecclesiasticæ, itavit sacrilegium, & excommunicatio incurratur, non veniunt alicuius Ecclesie, vel alicuius Ecclesiasticæ personæ particularis exemptiones, seu privilegia (quamvis & hæc immunitas Ecclesiastica dici possunt ex subiecto, cui insunt) sed veniunt solum exemptiones illæ, quæ toti statui clericorum, vel omnibus locis, aliisque rebus Deo particulariter dicatis communes sunt, & adæquate toti Ecclesie, quæ tota est, insunt, licenti contra Decretum in